
9. előadás

A kapitalizmus és az ipari forradalom

(a 17. század második fele - a 19. század első fele).

1.A kapitalizmus - a szabad verseny rendszer. 2.Ipari forradalom,
annak következményei és jellemzői a különböző országokban.
3.Gazdasági gondolkodás.

1. A kapitalizmus - a szabad verseny rendszer

A kezdeti tőkefelhalmozása a 18 sz. első felében 19 sz. fejeződött be, az ipari forradalommal Angliában, majd kontinentális Európában és Amerikában.

A gazdaság fő ágai a kohászat és a gépgyártás voltak, a könnyű-és élelmiszeripar számára használt gépek és berendezések, a közlekedés, a gőzhajók és a mozdonyok voltak.

A 19 sz. végére a vasúti hálózat lefedte az európai kontinenst, Amerikában pedig megjelentek a transzkontinentális utak is. Jelentősen csökkentek a távolságok és a szállítás költségei.

Ez hozzájárult az egységes nemzeti piacok kialakulásához. A városi népesség aránya, valamint az ország teljes népességében betöltött aránya is nőtt. Egy gőzhajó használata, amely 2-3 gyorsabb távolságokat tett meg, mint a leggyorsabb vitorlás, és a fedélzeten, amely többször több rakományt helyezett el, viszont a világpiac kialakulásához vezetett. A világ vezető országainak, különösen az Egyesült Királyságnak az iparban nőtt az alkalmazottak száma.

1. Nagyszámú, több száz, ezer gyártó, eladó a helyi és országos piacokon, valamint minden iparágban. Az árat az eladók és a vevők közötti szabad verseny eredményeként határozták meg a piacon. Megjelent a piacgazdaság fogalma, amelyet használni fogják a 19 sz. második felében. A magántulajdon és a kereslet, a kínálat, az ár, a verseny mechanizmusai alapján – a vevők és az eladók kölcsönhatása zajlik az áru-pénz kapcsolatok területén.
2. Az áruk homogének voltak – nem voltak márkák, a választék viszonylag korlátozott, a fogyasztási cikkek egyszerűek, tehát a versenyt elsősorban az ár jellemzi.
3. A törvényi korlátozások jelentéktelenek és csak a bűncselekményt akadályozzák. A fontos kereskedelmi információkat meglehetősen lassan és egyenletesen terjesztették, tehát egyiküknek sem volt kizárólagos információforrása.
4. Az állam elsősorban katonai-rendőri feladatokat látott el. Az ilyen jellemzőknek megfelelő rendszert a gazdasági szakirodalomban a szabad verseny rendszerének nevezzük. Így a szabad verseny korszaka feltételelesen körülbelül egy évszázadra korlátozható 1775-1895 között.

5. A világ megosztása Nagy Britannia, Franciaország, Belgium, Hollandia, USA, Oroszország, az Osztrák és Oszmán birodalmak között véget ért.

A metropoliszok esetében a telepeket olcsó nyersanyagok, élelmiszerek és az ipari áruk piacának tekintették. Japán, Németország, Olaszország, elkezdtek felkészülni a befolyási szférák elleni küzdelemre.

6. Ahogy az átmenet első szakaszában az élelmiszer-szerkezet, az egészségügyi és higiéniai körülmények (csatornázás, vízforralás, rendszeres mosás) javulásának hatására, az orvostudomány (oltás, szülés közbeni segítség) eredményei is jelentősen javulnak és a születési arány továbbra is meglehetősen nagy, a népesség gyorsan növekedni kezdett.

Például, Európa népessége 1800 és 1900 között majdnem megháromszorozódott 160-ról 410 millióra.

És ez a túl magas csecsemőhalandóság, a munkásosztály halálozási aránya, a háború, a járvány és az elszegényedett parasztok tömeges vándorlása ellenére Dél- és Észak-Amerikába.

Mindkét kontinens lakossága hatszorosára nőtt, 25-ről 150 millióra.

A világ más régióinak sikere ebben elenyésző volt: Kína népessége csak 35-40%-kal, Afrika 1,5-gyel, Ázsia – kétszeresére nőtt. A gazdaság és a társadalmi rend modernizációja egyenetlen volt. Nagy-Britannia és Hollandia elsőként követte ezt az utat a 18.sz. Sokkal később, 1820-1860-ban a modernizáció nyomon követhető Franciaországban és az USA, ahol az ország fejlődési útjának különbségei polgárháborúhoz vezettek.

A kapitalizmus olyan társadalmi-gazdasági rendszer, amelyben a piaci kapcsolatok egyetemes jelentőségűvé válnak. Magánszemélyek ingatlanokat kezelnek, beleértve a tőke vagyont. A dolgozó népesség túlnyomó többsége elidegenedik a termelési eszközöktől. A munkaerő külön árucikké válik, bérért vásárolják. A nyílt verseny korlátozásai eltűnnek. Az ingyenes árakat tekintik az erőforrás – elosztás fő szabályozójának. Biztosították a vállalkozás szabadságát.

2.Ipari forradalom, annak következményei és jellemzői a különböző országokban

A XVII. század közepétől a manufaktúra lesz az uralkodó termelési forma: ❖ kiterjedt a különféle árutípusok előállítására és a nemzetközi munkamegosztás elmélyítésére; ❖ a manufaktúrák ágazati összetételét nagyrészt egy ország természeti és földrajzi adottságai, valamint történelmi fejlődése határozta meg; ❖ Angliában elsősorban a textil-, kohászati, fémmegmunkáló és hajógyártó manufaktúrák érvényesültek; Németországban - bányászat, fémmegmunkálás és építőipar; ❖ Hollandiában - textil- és hajógyártás.

Az ipari forradalom az átmenet a manufaktúrából és a kézműves termékekből a nagy gépgyárba.

Az ipari forradalom globális folyamat, és minden országban megvannak a sajátosságai. Először Nagy - Britannia hajtotta végre a 18. század utolsó harmadában.

Az ipari forradalom elkerülhetetlenné tette a közlekedési és kommunikációs eszközök megváltoztatását. Fejlesztették a szárazföldi útvonalakat, és megtalálták azok lefedésének módját. A vezető szerep a könnyűiparé volt.

Anglia "gyárrá, a világ műhelyévé" alakult át. Ezt a következő fő előfeltételek jellemzik: 1) jelentős tőkefelhalmozás, néhány emberre koncentrálva, a kereskedelemben, India nyílt kifizetése, 2) az angol polgári forradalom (1640-1648) eredményei - a termelőerők gyors növekedése; polgári földtulajdon létrehozása; 3) Angliának volt némi nehézsége a fém-, pamutszövetek világpiaci értékesítésével kapcsolatban, ahol jelentős verseny volt Oroszország, Svédország és India. Nyerni csak akkor lehetett, ha létrejött a gyári termelés 4) A gyarmati vagyon növekedése és a kereskedelem bővülése biztosította a brit áruk piacának fejlődését. 1860-ban Nagy-Britannia a gyarmatokkal együtt 6,5 millió négyzetkilométeres területet foglalt el, 145 millió ember lakta.

A manufaktúrák fejlődését a gépek létrehozása segítette elő.

100 évvel az 1649-es Angliai Bank megjelenése után az ország 350 bankot üzemeltett, a külkereskedelmi hitelezésre nagyobb figyelmet fordító bankok, de fontos volt egy bankrendszer kialakítása, amelynek élén Angol bank állt.

Kibocsátási joggal a Bank of England irányította az ország hitelrendszerét. Angliát világbankárnak is tekintették.

A tudomány, az ipar, a közlekedés fejlesztése Angliában.

1662-ben Londonban megalakul a Királyi Társaság – az első tudományos szervezet, amely valójában a Tudományos Akadémia szerepét töltötte be, és hozzájárult a tudományos központok fejlesztéséhez, amelyek képezték a személyzetet a tudomány és az ipar számára. Oxford és Cambrige nem haladták meg a bölcsészettudományt, a skót egyetemeken – Glasgow, Edinburgh-ban és Manchesterben és Birminghamben iparhoz kapcsolódó képzéseken lehetett tanulni.

A társadalom segítségével tudományos szervezetek –disszidens akadémiák – jöttek létre, amelyekben tudományos és műszaki felsőoktatásban részesültek.

1730-1790-ben különféle találmányokat hajtottak végre egymás után:

- 1773-ban J. Kay szerelő feltalálta a vetélőt, amely megduplázta a szövők munkáját.
- 1736-ban feltalálták az első fonógépet, amely gépesítette a fonást
- 1760-ban az első Kerroni üzem Skóciában nyílt meg.
- 1769-ben az első Arkwright gyár, amelynek fonógépei vízmotorral működnek, 1780-ban 20 voltak, 1790-már 150.
- 1784-ben J. Watt létrehozott egy gőzgépet, a közlekedésben is.
- 1785-ben Katright feltalált egy mechanikus szövőszéket, amelynek termelékenysége 40-szer nagyobb, mint egy kézzel dolgozó takácsnak.
- 1825-ben J. Stephenson létrehozott egy mozdonyt.

Az autók iránti kereslet kielégítésére a hazai és a világpiacon

J. Watt és a gyártó J. Bolton gyárakat szervezett gőzgépek gyártására.

A nehézipar és a közlekedés gépgyártása az ország iparának végét jelentette.

Az iparosítás a gépgazdaság gyártásának világméretű folyamata a nemzetgazdaság minden ágazatában. A kohászat összetett vegyipari termék, a kohászatban bekövetkezett forradalom a technológia változása. Az új technológiát alkalmazó fémolvasztás megnövelte a szén iránti keresletet, amely a vasércel együtt a kohászat fő nyersanyagává vált. Felfedezésekhez vezetett a kommunikáció területén. 1837-ben felfedeztek egy elektromágneses telefont. A 18.sz. második felében esztergákat és gyalukat találtak ki. A közlekedés területén forradalmi esemény a mozdony létrehozása. 1790-ben a gyári rendszer működni kezdett, 150 gyár működött.

Tehát az ipari forradalomnak három fő jele volt: Minden iparág felszerelése gépek - szövőszékek, esztergák alapján. Átmenet egy új energiaalapra, a gőzgépekre. A gyár mint új termelési szervezet megjelenése.

A világ első vasútvonala 1825-ban jelent meg Angliába, megkezdte a vasútépítést, megerősítette a brit gyártók monopóliumait.

Fokozottan fejlődött a szén és a kohászat.

A franciaországi ipari forradalom fő jellemzője az elhúzódo természet volt 1805-1860-as. A gyártermelés minden iparágra kiterjedt: textilipar, kohászat, vegyipar, bányászat, mérnöki tevékenység. Franciaország nehézipara elmaradt.

Az ipari forradalom Németországban 1830 végén kezdődött. A bányaipar sikereketért el, 3 millió tonna szenet nyert ki, 200 tonna nyersvasat olvasztott fel.

Az amerikai ipari forradalom, a gyárépítés megkezdődött a textil- és szállítóiparban, autópályák épültek. 1807-ben megjelent a világ első gőzhajója a Hudson folyón. Az első gőzgépgyár 1803-ben jelent meg Philadelphiában. Az amerikai gyarmatok gazdasága magának Angliának vetélytársává vált. Ezek az ellentmondások az észak-amerikai gyarmatok függetlenségéért (1775-1783) folytatott háborúhoz és Angliától való elszakadásukhoz vezettek. 1850-ben gyárrendszer uralkodott az USA északkeleti részének iparában, 200 ásványi tüzelésű terület épült, a szénbányák megduplázódtak.

Új ágak jelentek meg – elektrotechnika, gumi, olajkitermelés, gépipar és szabványosítás.

Fontos volt az USA területi terjeszkedése és az ország népességének gyors növekedése. 70 év alatt az USA területe (1783-1853) 890 ezerről 3 millió négyzetkilométerre nőtt. A népesség 40 év alatt (1820- 1860) 9,6 millióról 31,4 millió emberre, nőtt az emigráció Európából.

3. Gazdasági gondolkodás

A közgazdaságtan mint tudásrendszer a kapitalista termelési mód megjelenésével és a piac kialakulásával jött létre, különösen Angliában és Franciaországban. Megkezdődik a merkantilizmus kritikája, és kialakul a klasszikus politikai gazdaságtan.

Fiziokraták («physis»-természet, «kratos»-hatalom) francia politikai gazdaságiskola a 18.sz. második felében, amely reakcióként merült fel XIV Lajos merkantilista politikájára, amelynek eredményeként a manufaktúrák fejlődését a mezőgazdaság hanyatlása kísérte.

A klasszikus politikai gazdaságtan fejlődésének fő szakaszai: 1. szakasz (17. század vége - 18. század közepe) - a klasszikus politikai gazdaságtan kezdete V. Petty (Anglia), P. Bouagilbert (Franciaország), a F. Quesnay vezette fiziokraták iskolájának képviselői (Franciaország). • 2. szakasz (a XVIII. század második fele) - a klasszikus politikai gazdaságtan ideológiai és elméleti alapjainak kialakítása, A. Smith (Anglia). • 3. szakasz (a XIX. század első fele) - A. Smith elképzeléseinek fejlesztése Angliában (D. Ricardo, T. Malthus, V.N. Senior), Franciaországban (J.B. Sei, F. Bastia), USA (G.C. Carey). • 4. szakasz (a XIX. század második fele) - a klasszikus politikai gazdaságtan befejezése J.S. Mill (Anglia).

A klasszikus iskolájának alapítója - **William Petty** (1623-1687) - angol statisztikus és közgazdász.

Petty érdeklődik a közgazdaságtan iránt. Petty merkantilistaként támogatta az állami beavatkozást a gazdaságba. Az aranyat és az ezüstöt tartotta a gazdagság fő formáinak, és bebizonyította, hogy célszerű munkaerőt használni olyan áruk előállításához, amelyek külföldről pénzt vonzanak. Az ár alapja a "természetes ár" vagy érték. Úgy határozta meg, mint az áruk előállítására fordított munkát. Milyen tényezők vesznek részt a termelésben, a vagyonteremtésben, 4 tényező van: a föld, a munka, a képesítés, a dolgozó és munkájának eszközei - eszközök, kellékek és anyagok.

Szükség van egy központi (nemzeti) bank létrehozására az országban.

A demográfiai tudomány, a statisztikai tudomány és a gazdasági
statisztika egyik alapítója.

Ő találta ki a klasszikus közgazdasági képletet: a munka - a gazdagság atyja, és a föld - az anyja.

Petty tudományban betöltött szerepét, hogy ő volt az angol klasszikus politikai gazdaságtan megalapozója. Módszereket készített az ország vagyonának kiszámítására, felvetette azt a kérdést, hogy szükség van - e egy közös mérőszámra, amely alapján ezt a vagyont fel lehet mérni. Ő is elsőként terjesztette elő az ország bizonyos eseményeiről szóló közvélemény - kutatások ötletét.

A klasszikus politikai gazdaságtan Nagy-Britanniában alakult ki a 18. század végén.

Képviselői: Adam Smith, David Ricardo, John Stuart Mill, Jean-Baptiste Say elemzést adtak az áruk piaci körülmények közötti termeléséről, forgalmazásáról és cseréjéről.

Adam Smith (1723-1790)

A klasszikus politikai gazdaságtan kezdetének Adam Smith „A nemzetek gazdagsága” (1776), amelyben elítélte a merkantilizmust és a „természetes szabadság rendszerének” gondolatát hirdette. Adam Smith (1723–1790) jeles angol közgazdász volt, akinek kutatásai valódi tudománnyá tették a klasszikus politikai gazdaságtant. Smith befejezte a politikai gazdaságtan korszakát, mint a gyakorlati szabályok rendszerét, és megnyitotta a "tisztta" gazdaságelmélet korszakát

Adam Smith 1723 júniusában született a skót Fife megyében. A Glasgow-i Egyetemen tanult, ahol két évig tanulmányozta a filozófia etikai alapjait. Smith "A nemzetek gazdagsága" (1776) című kiemelkedő munkájában. Smith -t 1778 -ban a skóciai Edinburgh vámügyi vezetőjévé nevezték ki.

Halála után jegyzeteit megtalálták a csillagászat és a filozófia történetéről, valamint a képzőművészetről.

A politikai gazdaságtan egyik első klasszikusa. Smithnek köszönhetően először tették különbséget a társadalom bruttó és nettó jövedelme között: bruttó jövedelem - teljes társadalmi termék érték formájában (a nyersanyagok újraszámolásával együtt); nettó nemzeti jövedelem - fogyasztási alap mint olyan, vagy a jövedelem felhalmozott részével együtt. Költségelmélet: fizetés - bérek (minimális létminimum); nyereség - fizetés a tőke felhasználásáért; bérleti díj - fizetés a földhasználatért.

A tőke elmélete. Adam Smith a tőkét a következőképpen határozza meg: a) az érték, amely a bérelt munkaerő kizsákmányolása miatt növekedést eredményez; b) további termelésre szánt készletek.

David Ricardo (1772-1823) a korszak jeles angol közgazdásza volt.

A fő munka, a Politikai gazdaságtan és az adózás alapjai (1817) megfogalmazta a komparatív előny törvényét, amely megmagyarázta, miért volt nyereséges a kereskedelem akkor is, ha az egyik fél hatékonyabban termelt mindenféle árut. Az infláció erősen korrelál a pénz és a hitel összegével, és támogatta a jövedelmezőség csökkentésének törvényét, amely szerint a többletköltségek egyre kevesebb eredményt hoznak. Tőzsdeügynök, a londoni pénzügyi világ egyik legnagyobb alakja. 1819 óta a brit parlament tagja. Saját gazdasági nézetrendszerét kizárólag az értékmunka-elméletre alapozta, amelyet A politikai gazdaságtan és adózás kezdete (1817) című nagy munkájában fogalmazott meg. Az "elosztást szabályozó törvényeket" a politikai gazdaságtan tárgyának tartja. Elutasítja A. Smith módszertanának empirikus oldalát (exoterikus módszer), és a gazdasági jelenségek belső, lényegi jellemzőinek tanulmányozására összpontosít.

Karl Marx (1818-1883) kiemelkedő német közgazdász, és filozófus.

A fő munkája a Tőke volt, amelyet 40 évig írt. A modern társadalom mozgásjogi törvényének felfedezésének célja. I kötet a tőke, A tőketermelés folyamata.

A munkavállalókat elkülönítik a termelési eszközöktől és azok a termelők kezébe kerülnek.

Marx ezt a folyamatot a tőke kezdeti felhalmozódásának nevezte.

A törvény, amelynek tartalma a munkanélküliek számának növekedése, a munkásosztály romlása és a társadalom polarizációjának erősítése.

Mi a fene az az Európai Unió? - 1. rész - Az Európai Unió története

(591) Az EU kicsit sem bonyolult működése - 2. rész - Az Európai Unió története – YouTube

Az Európai Unió Hamarosan Felbomlik?

10. előadás

**A nyugati civilizáció piacgazdasága a
monopolkapitalizmusának idején.**

A II. vh utáni helyzet

A második és technológia forradalom és annak gazdasági-tudományos következményei

A második tudományos forradalom a 19 sz.második felében – megjelent új szférák – tudományos kutatás, új tudományos intézetek, laboratóriumok

Amerikai T.Edison több mint 1000 találmány

Fontos változások történtek a termelés és a szállítás energiabázisában.

Volt áram, villamosítás.

1867-ben V. Siemens elektromágneses generátort tervezett, villamosenergia előállítására.

Megoldódott a távolról történő villamosenergiaátvitel problémája. Az első telefonközpontot 1877-ben építettek az USA-ba, és a rádiót 1895 óta széles körben használják. 1903-tól épültek belső égésű motorokkal rendelkező hajók. Fejlődött a vasút és légit közlekedés.

Új iparágok alakultak ki – elektrokémia, elektrometalurgia, elektromos szállítás. 1885-ben jelent meg az első autó.

Fontos volt a gépkészítésnél a szállító szalag.

Neki köszönhetően a 1914 a Ford gyárakban egy autó összeszedése 1,6 órát tartott. A fegyverek – tengeralattjárók, robbantási eszközök

A második és technológia forradalom és annak gazdasági-tudományos következményei.

Az ipari forradalom csúcspontja a jelenlegi termelési elterjedése.

A szállítószalag és a jelenlegi gyártási rendszer feltalálása hozzájárult az alkatrészek, csavarok, alátétek gyártásához használt speciális gépek használatához.

A szállítószalagot először Henry Ford gyáraiban használták 1912-1913 között.

Az első automata szövőszék a textiliparban jelent meg (1890). Nagy változások a termelésben – felgyorsult a széntermelés 1850-1900 – 10 szeresére, olaj – 25 ször, 50-szer az acélolvasztás. A második tudományos forradalom új ágakat hoz létre – autógyártás, kémiai, elektromos, olajfinomítás.

A repülés kezdete - a Wright testvérek

Létrejött a légi közlekedés. 1903 -ban a Wright testvérek négy repülést hajtottak végre belső égésű motorral.

Megjelent egy új típusú szállítás - az autó. Az első autót 1885 -ben Gottlieb Daimler és Carl Benz építették.

Az 1890-es években megkezdődött az autók ipari gyártása.

Forradalmi változások történtek a közlekedésben.

1903 -ban megkezdtek a hajók és tartályhajók építését.

Új iparágak bukkantak fel - elektrotechnika (elektromos világítás, kommunikáció, rádió, elektronika), autóipar, vegyipar.

A világ iparágazatainak változása – a nehézipar az első helyen van.

Az egyéni magántulajdon formája helyett részvénytársaság.

Az Első Világháború gazdasági következményei.

A XX. század elejét a világgazdaságban a következők jellemezték: időszakos válságok; állandó háborúk; termelés monopolizációjának elmélyítése, modernizálása és militarizálása.

Két fiatal ország - az Egyesült Államok és Németország, amelyek megelőzték az európai gyarmatbirodalmat, és a piacok és a nyersanyagok bővítésére törekedtek.

A háború fő oka a német monopóliumok vágya volt, a világ (gazdasági, területi) befolyási körének újraelosztása és az elmaradott országok többletárak piacaként való megszilárdítására.

Összesen mintegy 40 ország vett részt az első világháborúban, amelyek területén a világ lakosságának 2/3 -a élt. 28 millió puska, 1 millió géppuska, 9200 harckocsi gyártásának gazdaságának militarizálása. Az országok veszteségei 208 milliárd dollárt tettek ki. Az emberiség anyagi értékeinek egyharmada megsemmisült. A halottak száma elérte a 10 milliót, és 20 millió embert megcsonkítottak.

Németország.

1917 -ben az ipari termelés volumene, akárcsak a mezőgazdaság, 1913 -hoz képest felére csökkent.

Az ország emberi veszteségei: 2,7 millióan haltak meg, és 4,8 millió ember testi fogyatékkal élő lett. A nemzeti vagyon a felére csökkent, és az államadósság 32 -szeresére nőtt (5 -ről 160 milliárd márkára). Németország elvesztette minden kolóniáját, összterülete 3 ml. km. lakossága 13 millió fő.

Az 1919-es versailles-i békeszerződés - elvesztette Németország területének 1/8 -át, a népesség 1/12 -ét, megfosztották a vasérc -lelőhelyek 3/4 -ét, 1/3 -át a szenet és az acélt, nincs hadsereg, haditengerészet. Az ipari termelés csökkenése a háború utáni években; leszerelés; növekvő munkanélküliség.

Nagy-Britannia.

Az 1920-as években elérte a háború előtti fejlettségi szintet.

A hagyományos iparágak, a szén, a kohászat, a textilipar és a hajógyártás visszaestek.

Új iparágakat - a légi közlekedést, az autóipart, az elektrotechnikát - támogatott, de az ország ipari termelésének 10% -át adták. A brit gazdaság fejlődését hátráltatta a mezőgazdasági termékek és ipari nyersanyagok importjától való jelentős függőség.

Franciaország.

1,3 millió halottat vesztett, 750 ezer beteg. A francia gazdaság 1924-ben a gazdasági növekedés szakaszába lépett, mivel az ipari termelés meghaladta a háború előtti időszakot, és éves növekedése 1932-ig átlagosan 5% volt, ami a legmagasabb szám a fejlett európai országok között. A jóvátétel stabilizálta a francia valutát, új ipari központokat hoztak létre Bordeaux -ban, Marseille -ben, Lyonban. A könnyűiparban azonban stagnálás következett be, a luxuscikkek gyártása mellett, amelyek mindig is híresek voltak a magas színvonalú francia szakemberekről.

USA.

A gazdasági termelés központjának áthelyezése Európából ide.

Az 1920-as évekre az Egyesült Államok adta a világ szénkitermelésének csaknem felét, a világ vas- és acéltermékeinek mintegy 3/5 -ét, a világ olajtermelésének 2/3 -át és a világ autógyártásának 85% -át. Az Egyesült Államok pénzügyi helyzete: az európai országok fő hitelezője, és New York globális pénzügyi központtá válik. A világgazdaságban, a világ legerősebb államaként elfoglalt pozíció megerősítése. Az 1919-1939 közötti időszak a világtörténelem legstabilabb időszakának nevezhető mind gazdasági, mind társadalmi-politikai helyzet szempontjából

1923-ban az Egyesült Államokban az ipari termelés indexe 42%-kal magasabb volt, mint a háború előtti szint.

Az áruk és szolgáltatások tömeges előállítása.

A lakosság jóléte gyorsan nőtt: az amerikai családokban mindennapos volt az autók, rádiók, mosógépek, hűtőszekrények jelenléte.

A General Motors, a Ford és a Chrysler csaknem 5 millió autót gyártott 1929 -ben, ami a világ teljesítményének 75% -a volt. Az autóipar volt az alumínium-, acél- és petrokkémiai ipar fejlődésének mozdonya

Világgazdasági krízis 1929-1933.

Nagy-Britannia.

A háború előtti szintet csak 1930-ban érték el. A beruházásoknak köszönhetően a repülés, az autóipar és az elektromos ipar területén valósult meg. A japánok uralták a briteket a textilkereskedelemben, a németek és a lengyelek a szén exportjában, az amerikaiak pedig az iparban.

A termelés növekedési üteme és a vállalkozások nyeresége közötti különbségeket az utóbbi javára találta. A lakosság jövedelme rendkívül gyorsan csökkent, az árak pedig folyamatosan emelkedtek.

Németország. 1932 közepére Németországban az ipari termelés több mint 40%-kal, a hajógyártásban pedig ötször csökkent.

Angliában és Franciaországban a válság valamivel később kezdődött:
Franciaországban - 30,9%-kal, Angliában - 16,2%-kal.

USA.

A gazdasági válság első jele a New York-i Értéktőzsde 1929. október 24-i tőzsdei árfolyamának meredek esése.

Az 1929-1932-es "nagy gazdasági válság" logikus következménye volt az Egyesült Államokban rejlő strukturális különbségek elmélyülésének a jólét "jóléte" idején. Az Egyesült Államokban az ipari termelés 46,2%-kal (az autók 80%-kal), az acélolvasztás - 76%-kal, a nemzetközi kereskedelem 30%-kal csökkent. 1933-as munkanélküliség - 17 millió ember. A gazdaságok 18%-a csődbe ment. Mintegy 130 ezer cég ment csődbe. A gazdasági világválság az Egyesült Államokban, az úgynevezett "fekete csütörtökön", 1929. október 24-én kezdődött.

Az összes ipari termelés, a nemzeti jövedelem és a kiskereskedelem a felére csökkent, az import és az export 75%-kal csökkent. A nagy gazdasági világválság idején 130 ezer vállalat, 19 vasúttársaság és 5760 bank ment csődbe. A búza betakarítása 36%-kal, a kukorica - 45%-kal csökkent, csaknem 1 millió gazdaság csődbe ment.

F.D. Rooseveltnél a reformjainak elméleti alapja az angol J.M. Keynes tanítása volt arról, hogy az államnak be kell avatkoznia a gazdaságba a befektetések ösztönzése és a válságok enyhítése érdekében.

Franklin Rooseveltt új kurzusa

1932 -ben az F.D. Roosevelt vezette Demokrata Párt nyerte meg az elnökválasztást. Franklin Delano Roosevelt, az Egyesült Államok 32. elnöke (1882-1945).

Javasolt egy olyan reformfolyamatot, amely New Deal néven vonult be a történelembe. A kongresszus rendkívüli hatásköröket adott FD Roosevelt elnöknek a reformok végrehajtására.

Az új adminisztráció első lépése az volt, hogy szükségállapotot hirdettek ki, és minden bankot bezártak "ünnepnapokra". A törvény a következő intézkedéseket írta elő: kölcsönök nyújtása a Federal Reserve System által a bankoknak, jog a pénzügyminiszternek, hogy megakadályozzák a betétek tömeges kivonását, a "nyaralás" után csak azokat a bankokat nyitják meg, amelyeket egészségesnek fognak elismerni. A Nemzeti Ipari Újjáépítési Törvény (MIRA) és az 1933. évi mezőgazdasági szabályozási törvény (AAA). A Közmunkaügyi Hivatal, amely több mint 4 millió embert foglalkoztatott.

Bankügyek: 1933, március - az összes amerikai bank ideiglenes bezárása; a bankjegyek aranyra cseréjének leállítása és kivonása a forgalomból.

A dollár leértékelődése (az aranytartalom 41%-ra csökkentése)

Következmény: megnövekedett amerikai exportlehetőségek és csökkent állammonopóliumi adósság.

Mezőgazdaság: 1933, május - Törvény az agrárszektor újjáépítéséről. Létrejött a Mezőgazdasági Szabályozási Hivatal. Emelték a mezőgazdasági termékek árait, mivel néhányukat kivonták a forgalomból (8 millió szarvasmarhát, 6 millió sertést vásároltak és pusztítottak el, 10 millió hektár érett pamutföldet szántottak). Ipar: 1933, június - Ipari újjáépítési törvény. A trösztellenes törvény eltörlése. A termelési mennyiségek és árak kötelező beállítása. A bérek szintjének és a munkanap hosszának szabályozása. Az állami vállalkozások támogatása (1933 - A 40 000 munkahelyet teremtett). Wagner -törvény: a munkaügyi kapcsolatok nemzeti joga. Engedély a szakszervezetek, kollektív szerződések és sztrájkok számára

Keynes gazdasági doktrina.

Keynesianizmus - a XX. század egyik vezető gazdasági területe. Nevét a kiváló angol közgazdász, John Maynard Keynes - a makroökonómiai elmélet és a piacgazdaság államszabályozási elveinek alapítója - után kapta.

John Maynard Keynes (1883-1946) Cambridge-ben tanult, ahol A. Marshall nézetei domináltak. A Cambridge-i Egyetem politikai gazdaságtan professzora. 1906 és 1914 között Keynes az Indiai Ügyek Osztályán dolgozott a Királyi Bizottságban az indiai pénzügyekkel és pénznemekkel kapcsolatban. 1919 -ben Keynes részt vett a párizsi békekonferencián. Az 1919 -es versailles -i béke gazdasági következményei című könyvében megjegyezte, hogy a meghozott döntések nem hagynak reményt a békés gazdaság újjáépítésére. Az 1921-es válság után Keynes az árstabilitás, a termelési szint és a foglalkoztatás problémájára összpontosított. Az monetáris reformról szóló 1923 -as értekezés a monetáris politika elméleti és gyakorlati kérdéseit tárja fel.

A monetáris politikának a belföldi árak stabilizálására kell irányulnia, nem pedig az inflált árfolyam fenntartására.

A bankjegyek kibocsátását az aranykészlet méretétől függetlenül a központi banknak kell ellenőriznie. A pénz aktív tényező a gazdasági folyamatban. A gazdasági életbe való be nem avatkozás politikájának kritikája és a kormányzati szabályozás gondolata - két híres Keynes -füzetben: "Churchill politikájának gazdasági következményei" (1925) és "The End of Laissez Faire" (1926) .

Keynes alapvető kétkötetes munkája, a Pénzügyi értekezés (1930), amely majdnem megalkotta a megtakarítások és befektetések forradalmi koncepcióját, a felesleges megtakarítások elméletét, alapjául szolgált Keynes azon elképzelésének, hogy a közmunka rendszere révén ösztönözze a foglalkoztatást.

A foglalkoztatás, a kamat és a pénz általános elmélete (1936).

A könyv világszerte elismerte John Maynard Keynes-t - a gazdasági realitások nem annyira korlátokat mutatnak, mint többletforrásokat - tömeges munkanélküliséget, kihasználatlan kapacitást, eladatlan árukat.

Mielőtt a ritka áruk használatának optimális arányát keresné, biztosítani kell a teljes foglalkoztatást. Keynes kifejlesztette a modern makroökonómia kategorikus apparátusát, amely lehetővé teszi, hogy négy egymással összefüggő piac működésének formájában vegyük figyelembe: az áruk és szolgáltatások piaca, a munkaerőpiac, a pénzpiac és az értékpapírpiac.

Keynes magyarázata a gazdasági kategóriákról a gazdasági szereplők pszichológiáján alapul: várható nyereség, jövedelmezőség, várható árak, költségek, pénz valódi vásárlóereje stb. Ugyanakkor objektív jelentésük is van, mert nélkülük lehetetlen előrejelzéseket készíteni, ami minden üzleti és kormányzati szabályozás szükséges tulajdonsága.

A keynesi módszertan újdonsága.

Először is, egy új ág, a makroökonómia.

Másodszor, új kutatási módszer - a makroökonómiai - alapjait, amely magában foglalta a makrorendszer, mint szerves egész törvényeinek tanulmányozását.

Harmadszor, a makrogazdasági elemzés új kategorikus apparátusa, amely összesített (összesített) értékeken alapult- nemzeti jövedelem, hatékony és elégtelen kereslet, fogyasztás, megtakarítások és beruházások a gazdaságban, a teljes foglalkoztatottság szintje, teljes foglalkoztatottság, kényszer munkanélküliség.

Negyedszer, a piaci ciklikusság jellegének és okainak elemzésének módszertani alapja a hangsúly eltolódása volt a hosszú távú időintervallumokról a főként rövid távú piaci ingadozások vizsgálatára. Ennek alapján a központi probléma az összesített piaci kereslet állapota és szintje, szerkezete és dinamikai tényezői.

Ötödször, az ok -okozati elemzés alkalmazása rögzíti a meghatározó, aktív tényezőket (fogyasztási hajlandóság, a tőke határhatékonysága, kamatláb) és azoknak a változókra, függő változókra (foglalkoztatás, nemzeti jövedelem) gyakorolt hatását.

Hatodszor, Keynes elméletileg alátámasztotta az állam szabályozási funkcióinak szükségességét a makrogazdasági egyensúly és a teljes foglalkoztatás elérése érdekében.

J.M. Keynes bevezeti a tényleges kereslet fogalmát a tudományos forgalomba, feltárva annak jelentőségét általános elmélete vezető elemeként. A tényleges kereslet elmélete kulcsfontosságú JM Keynes értelmezésében a ciklikusság és a munkanélküliség természetéről és okairól. J.M. Keynes úgy vélte, hogy az összesített kereslet szintje és a kínálathoz viszonyított aránya határozza meg a makrogazdasági rendszer állapotát. A ciklikus visszaesés okait az aggregált kereslet hiányával, vagyis az összesített kínálathoz képest alacsonyabb szintjével magyarázta.

II. vh

A vezető gazdasági rendszerek háború utáni fejlődése.

A háború utáni időszakban a legtöbb ország gazdasági helyzete katasztrofális Nyugat-Európában.

A monetáris és pénzügyi helyzet normalizálása érdekében 1944 júniusában Bretton Woods-ban, 44 ország képviselőinek konferenciáján döntöttek a Nemzetközi Valutaalap (IMF) létrehozásáról. A konferencia kidolgozta a nemzetközi monetáris kapcsolatok alapvető szabályait: az amerikai dollár biztosítása az arany mellett tartalékvalutaként; az arany árának megváltoztatásának tilalma; rögzített és ellenőrzött árfolyam bevezetése. Az IMF mellett létrehozták a Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bankot (IBRD), amely nemzetközi hitelközpontként működik. Mind a nemzetközi pénzügyi, mind a monetáris szervezeteket az amerikai bankárok teljes ellenőrzése alatt tartották. 1947. június 5 -én J. Marshall amerikai külügyminiszter a Harvardon felszólalva bemutatta az Európa újjáépítését és fejlesztését célzó program tartalmát. A terv 1948 áprilisában való megvalósítása érdekében létrehozták az Európai Gazdasági Együttműködési Szervezetet, amely 16 országot tartalmazott

A segélyprogramot politikai és gazdasági érdekek kényszerítették ki.

A II. világháborút követően a romokban heverő európai gazdaság sajátos irányt vett. Jelentős mértékű (amerikai) importra volt szükség, de a háborúban elgyengült gazdaságok valutahiányban szenvedtek.

A Marshall-terv legfontosabb feladata az volt, hogy áthidalja a háború utáni szükséghelyzetet, majd miután ezt megoldotta, visszavezesse az európai gazdaságokat a multilateralitás és a konvertibilitás ösvényére.

Moszkva elutasította a tőkés világrendhez való kapcsolódás gondolatát, s ennek szellemében elzárkózott a Bretton-Woods-i egyezmények aláírásától, a világkereskedelmi egyezményhez való csatlakozástól is, és ellenezte az ENSZ Gazdasági és Szociális Tanácsának egyes funkciókkal való felruházását. A Marshall-tervre vonatkozó elutasítás egy hosszú távú stratégia része volt.

Ezt a visszautasítást követően a segélyprogramban résztvevő nyugat-, észak- és dél-európai országok az Egyesült Államokkal együtt 1948-ban létrehozták az Európai Gazdasági Együttműködés Szervezetét, az OEEC-t, melynek feladata az európai kereskedelem, a gazdasági stabilitás és növekedés ösztönzése, valamint a Marshall-terv keretében érkező amerikai segélyek koordinálása, szétosztása.

A Marshall-terv az Egyesült Államok 1948-1951 közötti GNP-jének kb. 1,75 százalékát vette igénybe, összege 12 milliárd dollár volt. Ebből az összegből 9,2 milliárd dollár vissza nem térítendő segély, kb. 1,2 milliárd dollár alacsony kamatozású, kedvező feltételekkel nyújtott - 35 év alatt, 2,5 százalékos kamattal 1952-től kezdve törlesztendő kölcsön, a fennmaradó 1,6 milliárd dollár pedig az Európán kívüli kereskedelem fellendítését célzó pénzügyi segítség volt.

A Marshall-terv hivatalosan 1952. július elsejével zárult. A segélyekben legnagyobb mértékben Nagy-Britannia, Franciaország és Olaszország, továbbá Németország nyugati térségei részesültek. Nyugati források szerint 1952-ig az összes amerikai hozzájárulás Európa gazdasági talpra állításához meghaladta a 15 milliárd dollárt.

A programot négy évre tervezték, és a következő feladatok megoldására szolgált: infrastruktúra korszerűsítése; a termelési volumen növekedése (különösen az energetika és a kohászat területén); a nehézipar egyenletesebb elosztása (hagyományosan Ruhr környékére összpontosul); a mezőgazdasági termelés és a könnyűipar racionalizálása; a monetáris és pénzügyi stabilizáció biztosítása.

A Marshall-tervet 1948 áprilisától 1951 decemberéig hajtották végre.

A támogatást az amerikai szövetségi költségvetésből nyújtották ingyenes támogatások és hitelek formájában. A tervben részt vevő országok feltételei meglehetősen szigorúak voltak: az iparosítás államosításának megtagadása és a magánvállalkozások teljes szabadságának megadása; az amerikai áruk behozatalára kivetett vámok csökkentése; a szocialista országokkal folytatott kereskedelem korlátozása.

Az Európai Unió

Az Európai Unió eredete 1950. május 9 - ig nyúlik vissza, amikor Robert Schuman francia külügyminiszter meghívta az európai országokat, különösen Németországot és Franciaországot, hogy egyesítsék erőforrásaikat a szén- és acéliparban.

1985 óta május 9 -ét ünneplik Európa napként.

AZ EURÓPAI UNIÓ TÖRTÉNETE • Európai Szén- és Acélközösség (Párizs, 1951) • Európai Gazdasági Közösség (EGK) (Róma, 1957) • Európai Unió (EU) (Maastricht, 1992. február 7.) A Szerződés 1993. november 1-jén lépett hatályba

Dánia, Írország és az Egyesült Királyság 1973-ban, Görögország 1981-ben csatlakozott az EU-hoz, Spanyolország és Portugália pedig 1986-ban lett a tizenegyedik és tizenkettedik tagja.

Aztán leomlott a berlini fal és véget ért a hidegháború. Ezzel megnyílt a lehetőség a további bővítésre – először az úgynevezett semleges államok – 1995-ben Ausztria, Finnország és Svédország, majd az egykori vasfüggöny túloldalán fekvő államok számára.

Az EU történetének legnagyobb bővítésére 2004-ben került sor, amikor Észtország, Lettország, Litvánia, Lengyelország, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Málta és Ciprus csatlakozott a csatlakozáshoz.

Végül Románia és Bulgária, ezzel 28-ra (2013 - Horvátország) nőtt az EU tagállamainak száma, közel 500 millió lakossal.

2. Gazdasági növekedés és az 50-80-as évek válsága.

Az amerikai gazdaság helyzete meredeken romlott az energiaválság kezdetével, ami 1973-1975 között a világkapitalista gazdaság válságához vezetett.

A válságnak három jellemzője van 1973-1975 között: először is a termelés visszaesését az árak emelkedése és az ellenőrizetlen infláció kísérte; másodsorban a növekvő munkanélküliség és a tartalékos hadsereg növekedése nem vezetett a bérek csökkenéséhez; harmadszor, a termelés ciklikus válsága összefonódott a strukturális, az áru- és a valuta-pénzügyi egyensúlytalanságokkal. 1974-1975-ben a csődbe jutott személyek között nemcsak kis- és középvállalkozások, hanem nagy vasúti és kereskedelmi társaságok, banki vállalatok is voltak.

Az olajárak emelkedése csak 1974 folyamán szinte minden ipari termék 10% -os áremelkedését okozta, az infláció, az államháztartási hiány, a munkanélküliség állandósult.

A válság feltárta az ország importfüggőségét és általában a külkereskedelmi helyzetet. Németország és Japán számos fontos iparágban megelőzte az Egyesült Államokat a világpiacon. Az olaj világpiaci emelkedése hatalmas kereskedelmi hiányhoz vezetett.

Thatcherizmus

Margaret Thatcher valószínűleg a világ leghíresebb politikusa.

1925. október 13-án született Angliában. Apja kisvállalkozó volt. Igyekezett mindent megadni lányának, amije nem volt, ezért mindig példamutató emberre és tisztességes emberre tanította. Margaret Thatcher ötévesen már tudott zongorázni, kilenc évesen irodalmi pályázatot nyert. Emellett segített édesapjának az üzletben dolgozni, és így elsajátította a vállalkozás alapjait. Margaret Thatcher az Oxfordi Főiskolán és Egyetemen végzett. 1951-ben Thatcher feleségül ment Denis Thatcher üzletemberhez.

1950-ben Margaret Thatcher megpróbált parlamenti mandátumot szerezni, de sikertelenül. 1970-ben védelmi miniszter lett, majd 5 évvel később a párt élén állt. 1979-ben Thatcher lett Anglia miniszterelnöke. 1990-ig dolgozott ebben a pozícióban. Ezt követően Margaret Thatcher a Lordok Házának tagja lett.

A thatcherizmus a Margaret Thatcher (1979-1990) vezette brit konzervatív kormány politikája volt, amelyet a nemzeti vállalatok privatizációja, a pénzügyi és gazdasági szféra monetarizmusa, valamint az oktatás és az egészségügy finanszírozásának csökkentése kísért. A thatcherizmus politikája szorosan kapcsolódik a neoliberalizmus és a „sokkterápia” társadalmi-gazdasági fogalmaihoz és kategóriáihoz.

A politika lényege az volt:

a szabad vállalkozás és a személyes kezdeményezés támogatása; adóreform (magánszemélyek és vállalkozók progresszív adókulcsainak elengedése, vállalkozói adókedvezmények, a közvetlen adók csökkentése és a közvetett adók bővítése); költségvetési kiadások csökkentése (államapparátus csökkentése, szakminisztériumok felszámolása; szociális programok csökkentése); antiinflációs politika (pénzkínálat korlátozása, banki kamatok emelése; tőkeexport-korlátozások feloldása); állami iparágak és vállalkozások privatizációja (szén, autóipar, kohászat, gáz- és olajipar, repülőgépipar, távközlés, vasúti és légi közlekedés stb.); sztrájkok jogi szabályozása.

A „Thatcherism” eredményei: az infláció csökkentése 18-ról 6 százalékra; a gazdasági növekedési ráták pozitív dinamikája (ipari termelési ráták - 1-4-6 százalék stb.); a brit ipari termelés részarányának növelése a kapitalista országok ipari termelésében 4-ről 6 százalékra; az arany- és devizatartalékok növelése 4,3 milliárd dollárról 16 milliárd dollárra; a munkanélküliség csökkentése 11-ről 8 százalékra; jelentős jövedelem- és életszínvonal-emelkedés; M. Thatcher nagy tekintélye és a választók támogatása.

Negatív következmények:

Csökkent a lakásépítés volumene, a helyi költségvetési kiadások egy része állami kiadási tétel lett.

A szociális szféra helyi kiadásainak megtakarítása az állami kiadások növelését tette szükségessé.

Az antiinflációs politika alapelvei a következők voltak: a pénzkínálat növekedési ütemének szigorú ellenőrzése; a magánszektornak nyújtott állami hitelek csökkentése; az árak és a bérek feletti ellenőrzés eltörlése; kamatemelés.

Posztindusztriális társadalom

Átmenet a posztindusztriális társadalomba

A XX. század második felében a kapitalizmus "átalakulása"

Nem a termelés kerül előtérbe, hanem a fogyasztás és a jólét a legtágabb értelemben.

A technokrata megközelítés alapján Walt Rostow, Daniel Bell amerikai tudósok lehetővé tették a kapitalizmus további fejlődését a „posztindusztriális társadalom” kialakítása felé.

D. Bell "A jövő posztindusztriális társadalma" (1973). Kiemelte a tudományos ismeretek szerepét, amelyek lehetővé teszik az "intelligens technológiákon" alapuló döntéshozatalt. A legfontosabb társadalmi elemek az egyetemek, kutatóintézetek és szervezetek.

A „gazdaságosított” társadalommodell helyébe a „szociologizált” lép. D. Bell - az ipari társadalmat nem "pusztítják el, hanem további funkciókkal és tulajdonságokkal gazdagítják.

Bell „posztindusztrializmus” rendszerét öt jellemző jellemzi: 1) az árutermelésről a szolgáltatások előállítására való átállás; 2) a szakemberek és technikusok "osztályának" alkalmazottai közötti túlsúly; 3) az elméleti tudás vezető szerepe; 4) a jövőben a technológiafejlesztés lehetséges irányainak ellenőrzési és értékelési módszereire összpontosít; 5) döntéshozatal új "intelligens technológia" alapján. A harmadik hullám, amely felváltotta az agrár civilizációt és az ipari társadalmat, a tudományos és technológiai forradalommal kezdődött, és egy "szuperiparos társadalom" kialakulásához kell vezetnie.

Az információtechnológiai forradalom, az információs társadalom

A 90-es évek elején, méltán nevezik információtechnológiai forradalomnak.

A fő jellemzője a társadalmi termelés szerkezeti átalakítása tudásintenzív technológiák, mikroprocesszor-technika, számítástechnika, rádiótechnika, automata vezérlőrendszerek, biotechnológia alapján.

A következők különböztethetők meg: a mikroprocesszor feltalálása, mint a mikroelektronika elterjedésének kulcsfontosságú eszköze 1971-ben; a mikroszámítógép feltalálása 1975 -ben; videomagnók ipari gyártása a Sopy által az 1970-es évek közepén. A hírközléssel és távközléssel foglalkozó országok közül a legjobb tíz ország közé tartozik Szingapúr, Új-Zéland, Finnország, Dánia, az Egyesült Államok, Hongkong, Svédország, Törökország, Norvégia és Kanada. Az információs ipar az Egyesült Államokban a gazdaság tíz legfontosabb ágazata közé tartozik, a repülés, az elektronika és a gyógyszeripar után a második helyen. Az éves szövetségi költségvetési kiadások mintegy 2%-át az informatizálás fejlesztésére fordítják az Egyesült Államokban. Az Egyesült Államok a globális számítógéppiac több mint 65% -át, a nyugat -európai szoftverpiac 63% -át és Japán hasonló piacának 54% -át ellenőrzi. Az informatizálást elsőként az Egyesült Államok kezdte meg.

Jellemzői:

- 1) az individualizáció és a destandardizáció megváltoztatja a termelés, az értékesítés, a fogyasztás, az eszmék és hiedelmek természetét, a viselkedéstípusokat, a családformákat;
- 2) a decentralizáció megváltoztatja a menedzsment, a politikai élet és a társadalmi kapcsolatok jellegét;
- 3) a kisvállalkozások újjáéledése átstrukturálja minden ember szépségről és méltóságról alkotott elképzelését;
- 4) a munkakörülmények egyénre szabása a kreativitás szabadságát adja a munkavállaló és a fogyasztó számára;
- 5) az emberi tevékenység szervezeti formáinak sokfélesége, beleértve a családi formákat is, alapvetően új környezetet teremt a termelő tevékenységhez és az emberek társadalmi életéhez.

A tudás már "szimbolikus tőke", kimeríthetetlen! nyilvános; a vagyonteremtés fő módszere - "szuperszimbolikus rendszer", amely az intelligencia és az információs technológia felhasználásán alapul. A tőke hatalmát a tudás hatalma váltotta fel.

10. gyakorlat

Esettanulmányok

Szingapúr, Kína, India

Diktatúrák és gazdasági jóllét?

[A Világ Egyetlen Jól Működő Diktatúrája](#)

Hogyan épül fel?

Mennyi szabadságot élveznek?

Mik az előnyök?

Mik a hátrányok?

[Szingapúr demográfiája 2025 \(Népesség, korösszetétel, nemek aránya, tendenciák\) - Worldometer](#)

Ezért NEM lesz Kína a VILÁG URA

Ellentmondások Kínában?

Mire vezeti vissza a fő problémát?

Mi a gond a gazdasággal?

Kapitalizmus vagy szocializmus?

10 ÉRDEKESSÉG INDIÁRÓL, amit eddig talán nem tudtál -
Országok #17

KÉRDÉSEK

1. A közgazdaságtan és politikai gazdaságtan fogalmai
2. Elemzési módszerek a közgazdaságtanban
3. A közgazdasági gondolkodás keletkezésének és fejlődésének fő állomásai
4. A paleolit korszak jellemzői
5. A mezolitikum jellemzői
6. A neolitikum jellemzői

7. Az ókori Egyiptom jellegzetességei
8. Az ókori India jellegzetességei
9. Az ókori Kína jellegzetességei
10. Az ókori Görögország jellegzetességei
11. Az ókori Róma jellegzetességei
12. A feudalizmus és a feudális társadalom gazdasági jellemzői
13. A középkori városok
14. A nagy földrajzi felfedezések és hatásaik
15. A kezdeti tőkefelhalmozás Angliában
16. A merkantilista gazdaságpolitika
17. A szabadversenyes kapitalizmus létrejötte
18. Az ipari forradalom és annak következményei

19. Petty, Smith, Ricardo és Marx nézetei
20. A technológiai forradalom és következményei
21. Az 1. vh. gazdasági következményei
22. Az 1929-33-as világgazdasági válság és következményei
23. A Keynesianizmus
24. A 2. vh. gazdasági következményei
25. Az Európai Unió létrejötte
26. A thatcherizmus
27. A posztindusztriális társadalom
28. Az információtechnológiai forradalom, az információs társadalom